

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2005

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΛΥΣΕΙΣ

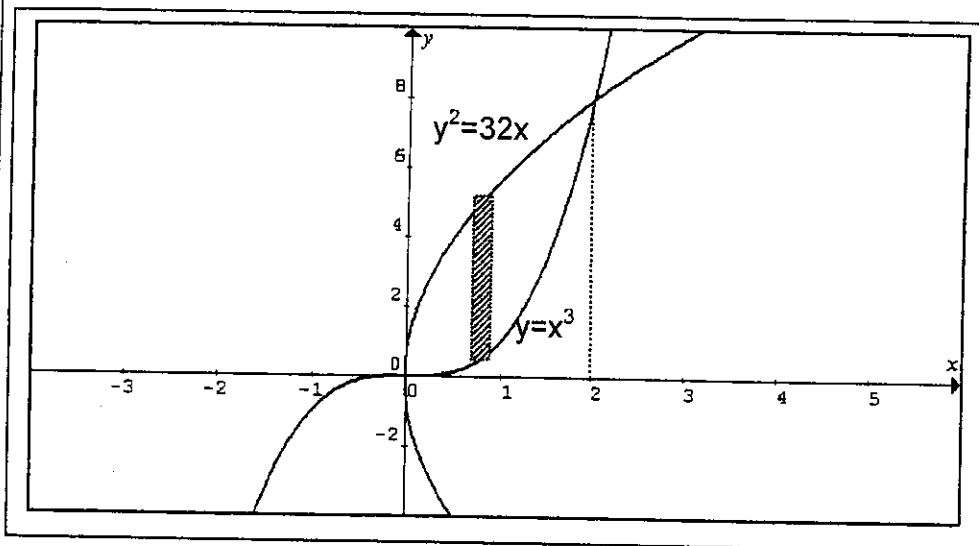
ΜΕΡΟΣ Α'

A1	$\int (6x^2 - 7) dx = 2x^3 - 7x + C$	2 + 2 + 1
A2	(α) $\frac{10!}{3!3!2!} = 50400$ (β) $\frac{7!}{3!} = 840$	3 2
A3	$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\text{τοξ} \epsilon \phi x}{e^{2x} - 1} = \frac{0}{0}$ απροσδιοριστία, χρησιμοποιούμε τον κανόνα του L'Hôpital $= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{2e^{2x}} = \frac{1}{2}$	1 + 1 1+1, +1
A4	$x^2 + y^2 - 2x + 4y + \lambda = 0$ $g=-1, f=2, c=\lambda$ Κέντρο $(-g, -f) = (1, -2)$ Ακτίνα $R = \sqrt{g^2 + f^2 - c} = 2 \Rightarrow$ $\sqrt{1+4-\lambda} = 2 \Rightarrow \lambda = 1$	1 1.5 1 1 + 0,5
A5	$x^2 - y^3 + xy - 5 = 0 \Rightarrow 2x - 3y^2 \frac{dy}{dx} + y + x \frac{dy}{dx} = 0 \Rightarrow \frac{dy}{dx} = \frac{2x+y}{3y^2-x}$ Στο σημείο (2,1), $\left. \frac{dy}{dx} \right _{x=2, y=1} = 5 \Rightarrow \lambda_{\text{καθ}} = -\frac{1}{5}$ Εξίσωση κάθετης: $y-1 = -\frac{1}{5}(x-2) \Rightarrow x + 5y - 7 = 0$.	2 0,5 + 1 1,5
A6	$f(x) = ax^3 + bx^2 + x - 1 \Rightarrow f'(x) = 3ax^2 + 2bx + 1, f''(x) = 6ax + 2b$ Το A(-1,2) βρίσκεται πάνω στην καμπύλη $\Rightarrow 2 = -a + b - 1 - 1$ $\Rightarrow -a + b = 4$ Το A είναι σημείο καμπής της συνάρτησης $\Rightarrow f''(-1) = 0$ $\Rightarrow -6a + 2b = 0$ Από το σύστημα των δύο εξισώσεων έχουμε $a=2, b=6$.	0,5 + 0,5 1 1 1 + 1

A7	$\frac{x^2}{12} + \frac{y^2}{4} = 1, \quad \alpha = 2\sqrt{3}, \quad \beta = 2, \quad \gamma^2 = \alpha^2 - \beta^2 \Rightarrow \gamma = 2\sqrt{2}$ <p>(α) Εστίες $(\pm 2\sqrt{2}, 0)$ $\epsilon = \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{2\sqrt{2}}{2\sqrt{3}} = \sqrt{\frac{2}{3}}$</p> <p>(β) Οι συντεταγμένες του σημείου T επαληθεύουν την εξίσωση της έλλειψης, αφού $\frac{3^2}{12} + \frac{(-1)^2}{4} = \frac{9}{12} + \frac{1}{4} = 1$.</p> <p>Εξίσωση εφαπτομένης μιας έλλειψης στο (x_1, y_1): $\frac{xx_1}{\alpha^2} + \frac{yy_1}{\beta^2} = 1$, άρα η</p> <p>εξίσωση της εφαπτομένης της έλλειψης στο T είναι η $\frac{3x}{12} - \frac{y}{4} = 1 \Rightarrow x - y = 4$</p>	<p>1,5</p> <p>0,5 +0,5</p> <p>0,5</p> <p>2</p>
A8	$P(A B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \Rightarrow \frac{1}{5} = \frac{\frac{1}{12}}{P(B)} \Rightarrow P(B) = \frac{5}{12}$ $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{4} + \frac{5}{12} - \frac{1}{12} = \frac{7}{12}$ $P(B-A) = P(B \cap A') = P(B) - P(A \cap B) = \frac{5}{12} - \frac{1}{12} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$ $P(B A') = \frac{P(B \cap A')}{P(A')} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{3}{4}} = \frac{4}{9}$	<p>1,5</p> <p>1,5</p> <p>1</p> <p>1</p>
A9	$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 4 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 0 & -4 \\ -1 & 2 \end{pmatrix} \text{ και } \Gamma = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ $\Delta = \frac{1}{9}(A \cdot B - 3\Gamma) = \frac{1}{9} \left[\begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 4 & 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 0 & -4 \\ -1 & 2 \end{pmatrix} - 3 \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right] =$ $\frac{1}{9} \left[\begin{pmatrix} 3 & 12 \\ 12 & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 3 & 3 \\ 3 & 0 \end{pmatrix} \right] = \frac{1}{9} \begin{pmatrix} 0 & 9 \\ 9 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ $\Delta^{-1} = \frac{1}{-1} \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \Delta$	<p>1 +1 +1</p> <p>1 +1</p>

A13

Οι δύο καμπύλες τέμνονται στα σημεία (0,0) και (2,8).

Όγκος του στερεού που παράγεται =

$$\pi \int_0^2 (y_2^2 - y_1^2) dx = \pi \int_0^2 (32x - x^6) dx = \pi \left(16x^2 - \frac{x^7}{7} \right) \Big|_0^2 = \frac{320\pi}{7} \text{ κ.μ.}$$

Μόνο σχήμα: 1

Όρια ολοκλήρ. 1

Ολοκλήρωμα 1
+1 +1 +1

A14

$$(α) \begin{vmatrix} α & -1 & -1 \\ -1 & α & -1 \\ -1 & -1 & α \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} α-2 & -1 & -1 \\ α-2 & α & -1 \\ α-2 & -1 & α \end{vmatrix} \quad (\text{Στην πρώτη στήλη προσθέτω τις άλλες δύο})$$

$$= (α-2) \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 1 & α & -1 \\ 1 & -1 & α \end{vmatrix} \quad (\text{βγάζω κοινό παράγοντα το } (α-2) \text{ από την πρώτη στήλη})$$

$$= (α-2) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & α+1 & 0 \\ 1 & 0 & α+1 \end{vmatrix} \quad (\text{προσθέτω την πρώτη στήλη στις άλλες δύο})$$

$$= (α+1)^2(α-2)$$

(β) Η ορίζουσα προκύπτει από την προηγούμενη με αντικατάσταση του α με το (2-λ). Άρα έχουμε την εξίσωση $(2-λ+1)^2(2-λ-2) = 0$ ή $-λ(3-λ)^2 = 0 \Rightarrow λ = 0$ ή $λ = 3$.

1

0,5

0,5

1

2

ΜΕΡΟΣ Β

B1

$$F(x) = \frac{x^2 + 2x + 2}{x + 1}$$

Πεδίο ορισμού: $\mathbb{R} - \{-1\}$

Σημείο τομής με άξονες: (0,2)

Ασύμπτωτες:

$$\frac{x^2 + 2x + 2}{x + 1} = x + 1 + \frac{1}{x + 1} \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} [f(x) - (x + 1)] = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x + 1} = 0, \quad \text{άρα η}$$

ευθεία $y = x + 1$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της $y = f(x)$.

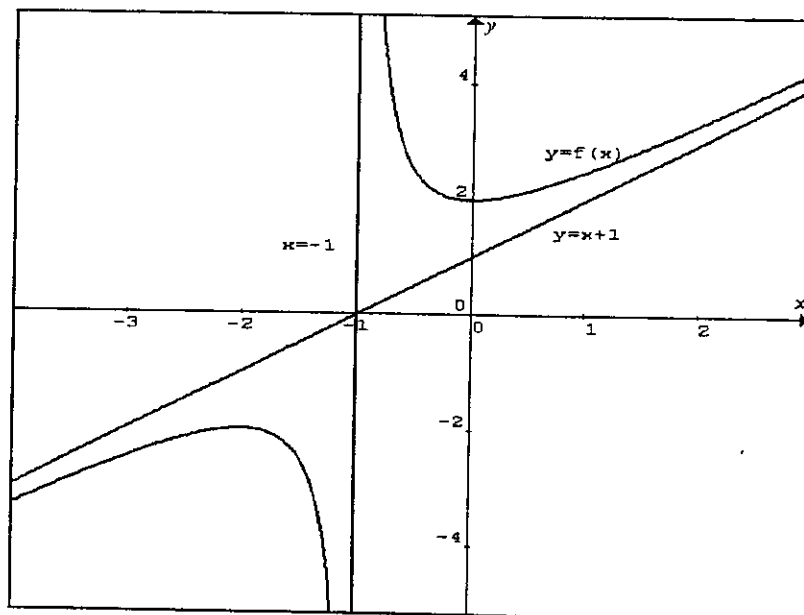
$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{x^2 + 2x + 2}{x + 1} &= +\infty \\ \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{x^2 + 2x + 2}{x + 1} &= -\infty \end{aligned} \right\}, \quad \text{άρα η ευθεία } x = -1 \text{ είναι κατακόρυφη}$$

ασύμπτωτη της $y = f(x)$.

$$f'(x) = \frac{x^2 + 2x}{(x + 1)^2} = 0 \Rightarrow x = 0, x = -2.$$

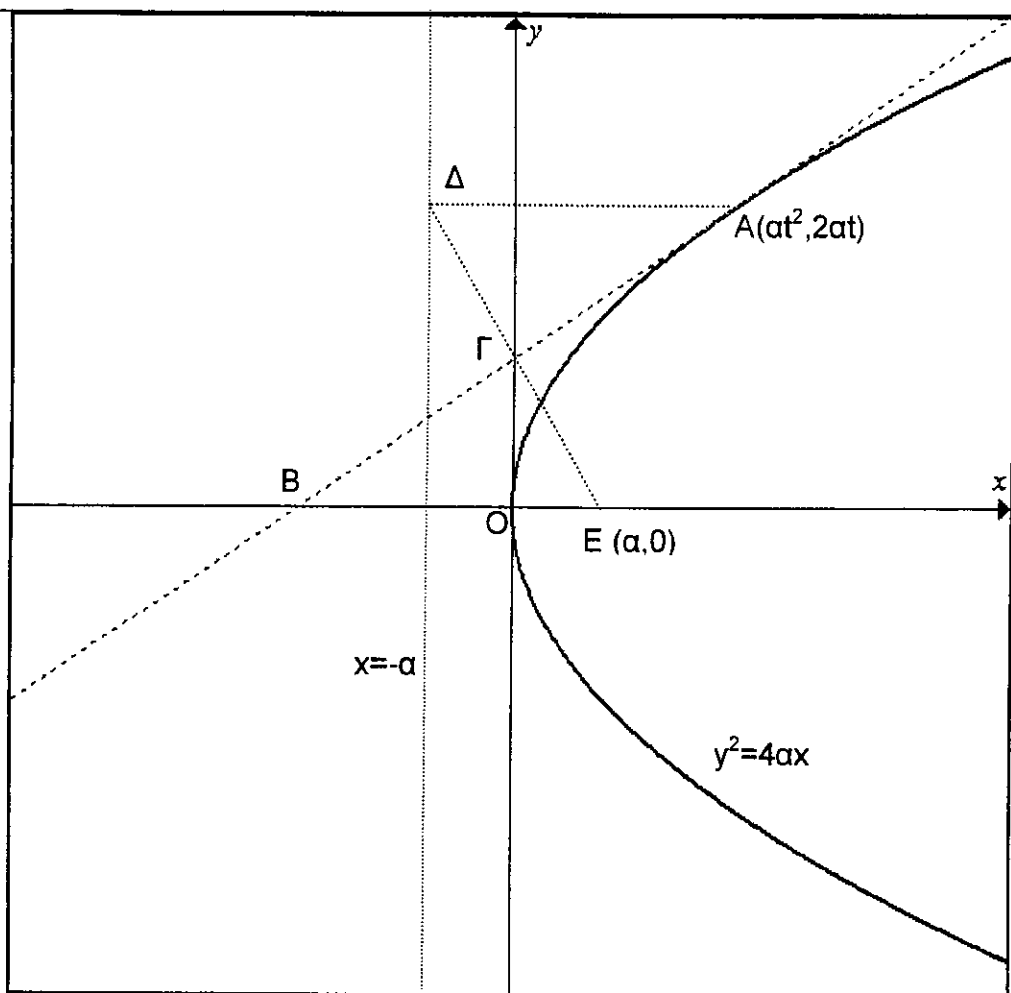
x	$-\infty$	-2	-1	0	$+\infty$	
f'(x)	+	0	-	-	0	+
f(x)		-2			2	

Η συνάρτηση έχει τοπικό ελάχιστο στο σημείο (0, 2) και τοπικό μέγιστο στο σημείο (-2, -2)

B2	$\frac{2x^3+1}{x^2+x^4} = \frac{2x^3+1}{x^2(1+x^2)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x^2} + \frac{\Gamma x + \Delta}{1+x^2} \Rightarrow$ $Ax(1+x^2) + B(1+x^2) + (\Gamma x + \Delta)x^2 \equiv 2x^3 + 1$ <p>Για $x=0$ $B=1$ Για $x=1$ $2A+2B+\Gamma+\Delta=3$ Για $x=-1$ $-2A+2B-\Gamma+\Delta=-1$ </p> $\left. \begin{aligned} & \\ & \end{aligned} \right\} \Rightarrow 4B+2\Delta=2 \Rightarrow \Delta=-1$ <p style="text-align: center;">και $4A+2\Gamma=4$</p> $\left. \begin{aligned} &4A+2\Gamma=4 \\ \text{για } x=2 \quad 10A+5B+8\Gamma+4\Delta=17 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \left. \begin{aligned} &4A+2\Gamma=4 \\ &10A+8\Gamma=16 \end{aligned} \right\} \Rightarrow A=0, \Gamma=2$ $\int \frac{(2x^3+1)dx}{x^2+x^4} = \int \frac{dx}{x^2} + \int \frac{(2x-1)dx}{1+x^2} = -\frac{1}{x} + \ln(1+x^2) - \text{τοξεφ}x + C$	<p>1</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>3</p> <p>0,5 χώρισμα ολοκληρ. 1+1,5+1,5 +0,5</p>
B3	<p>(α) $P(A) = \frac{1}{9^3}$</p> <p>(β) $P(B) = \left(\frac{4}{9}\right)^3$</p> <p>(γ) Οι ευνοϊκές περιπτώσεις είναι οι $\{1,1,1\}, \{1,1,2\}, \{1,2,1\}$ και $\{2,1,1\}$ Η κάθε μια από αυτές έχει πιθανότητα $\frac{1}{9^3}$. Άρα η ζητούμενη πιθανότητα είναι η $P(\Gamma) = \frac{4}{9^3}$.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>4</p>
B4	<p>Η κλίση της εφαπτομένης δίνεται από την παράγωγο της συνάρτησης: $\lambda(x) = \frac{dy}{dx} = 3x^2 - 6x + 5$. Θέλουμε την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης $\lambda(x)$.</p> <p>Η παράγωγος της $\lambda(x)$ είναι η $\frac{d\lambda}{dx} = 6x - 6$ και μηδενίζεται για $x = 1$.</p> <p>Επειδή $\left. \frac{d^2\lambda}{dx^2} \right _{x=1} = 6 > 0$, έχουμε ελάχιστη τιμή για τη $\lambda(x)$ στο $x = 1$.</p> <p>Η ελάχιστη τιμή της κλίσης είναι $\lambda_{\min} = \lambda(1) = 2$. Η ελάχιστη τιμή της κλίσης της y συμβαίνει στο σημείο της y για το οποίο $x = 1$, δηλαδή στο $(1, 3)$.</p>	<p>3</p> <p>1 + 1</p> <p>0,5+0,5+ 1</p> <p>1</p> <p>2</p>

B5

(α) Εξίσωση εφαπτομένης στο $A(at^2, 2at)$: $ty = x + at^2 \Rightarrow B(-at^2, 0), \Gamma(0, at)$

1+0,5+0,5

Το μέσο του AB έχει συντεταγμένες $\left(\frac{at^2 - at^2}{2}, \frac{2at + 0}{2}\right) = (0, at)$

$\Rightarrow$ το Γ είναι το μέσο του AB.

1

(β) $\lambda_{GE} = -t \Rightarrow$ η εξίσωση της ΓΕ είναι : $y = -t(x - a)$.

1

Η ΓΕ συναντά τη διευθετούσα $x = -a$ στο σημείο $\Delta(-a, 2at)$.

1

Παρατηρώ επίσης ότι το Γ είναι το μέσο της ΔΕ

$\Rightarrow$ οι ΕΔ και ΑΓ διχοτομούνται

1

Επίσης, αφού $\lambda_{εφ} = \frac{1}{t}$, $\lambda_{GE} \cdot \lambda_{εφ} = -1 \Rightarrow$ οι ΕΔ και ΑΓ είναι κάθετες.

1

Από τα πιο πάνω συμπεραίνω ότι στο ΑΕΒΔ οι διαγώνιοι του διχοτομούνται κάθετα, άρα είναι ρόμβος.

1

(γ) Για να είναι τετράγωνο το ΑΕΒΔ θα πρέπει να έχει και ίσες

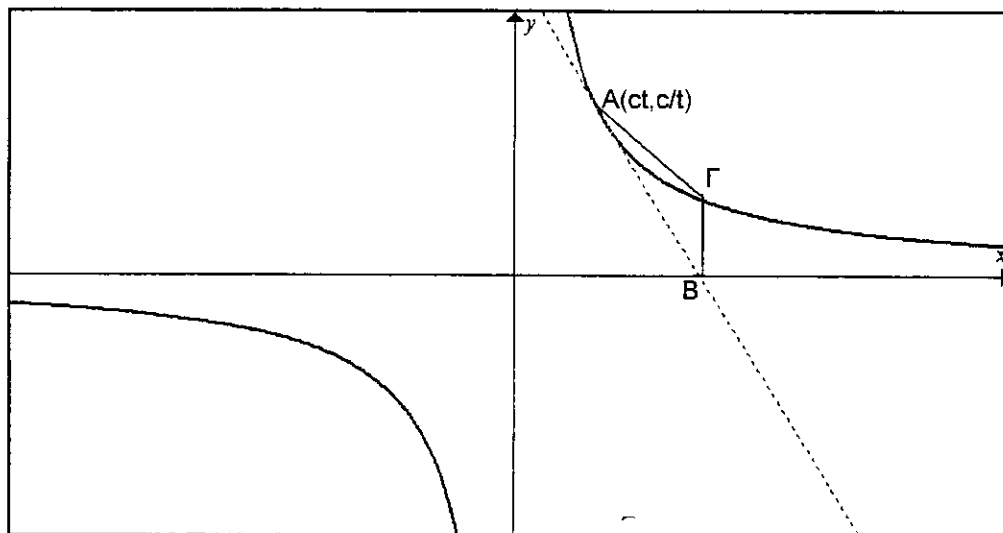
διαγωνίους, δηλ $\sqrt{(at^2 + at^2)^2 + (2at)^2} = \sqrt{(a + a)^2 + (2at)^2}$

1

$\Rightarrow 4a^2t^4 + 4a^2t^2 = 4a^2 + 4a^2t^2 \Rightarrow t^4 = 1 \Rightarrow t = \pm 1$

1

B6

(α) Εξίσωση εφαπτομένης στο A: $t^2y+x=2ct$. Το σημείο B $(2ct,0)$.

Η κάθετη στον άξονα $x'x$ στο B έχει εξίσωση $x=2ct$.

Το σημείο Γ $(2ct, \frac{c}{2t})$.

$$\text{Εξίσωση } A\Gamma: y - \frac{c}{t} = \frac{\frac{c}{2t} - \frac{c}{t}}{2ct - ct} (x - ct) \Rightarrow y - \frac{c}{t} = -\frac{1}{2t^2} (x - ct)$$

$$\Rightarrow 2t^2y + x = 3ct.$$

(β) Το ζητούμενο εμβαδόν δίνεται από το ολοκλήρωμα

$$\int_{ct}^{2ct} \left[-\frac{x}{2t^2} + \frac{3c}{2t} - \frac{c^2}{x} \right] dx = \left[-\frac{x^2}{4t^2} + \frac{3c}{2t}x - c^2 \ln x \right]_{ct}^{2ct} =$$

$$-\frac{4c^2t^2}{4t^2} + \frac{6c^2t}{2t} - c^2 \ln(2ct) + \frac{c^2t^2}{4t^2} - \frac{3c^2t}{2t} + c^2 \ln(ct) = c^2 \left(\frac{3}{4} - \ln 2 \right)$$

= ανεξάρτητο του t

1 + 0,5

1

0,5

1

2 + 1

1,5 + 1

0,5